

چکیده

گسترش دانش بشری و افزایش روزافزون منابع اطلاعاتی از يك سو و محدودیتهای فیزیکی و مالی دانشگاهها از سوی دیگر موجب شده که در عمل هیچ کتابخانه ای به تنهایی قادر به تهیه کلیه منابع اطلاعاتی مورد نیاز خود نباشد و در نتیجه دسترسی به اطلاعات روزآمد با مشکل مواجه شود. برای مقابله با این مشکل، امروزه سیاست کتابخانه ها از مالکیت منابع به دسترسی به منابع تغییر کرده و امانت بین کتابخانه ای یکی از شیوه های تحقق این سیاست است. با توجه به اهمیت دسترسی کاربران دانشگاههای علوم پزشکی کشور به منابع اطلاعاتی و سامان نیافتن طرح امانت بین کتابخانه ای در دانشگاههای علوم پزشکی، پژوهشگر بر آن شد تا در زمینه عوامل مؤثر بر امانت بین کتابخانه ای در دانشگاههای علوم پزشکی کشور و از دیدگاه مدیران کتابخانه ها پژوهش حاضر را انجام دهد.

جامعه این پژوهش ۳۸ مدیر کتابخانه های مرکزی دانشگاههای علوم پزشکی کشور بودند که از میان آنان ۲۷ نفر به پرسشنامه طراحی شده پاسخ دادند. نتایج نشان می دهد که از دیدگاه مدیران کتابخانه ها عوامل تکنولوژیکی با میانگین ۳/۵۷ مهمترین عوامل مؤثر بر امانت بین کتابخانه ای بوده و در این میان، تهیه فهرستگان روزآمد از منابع کتابخانه های علوم پزشکی کشور مهمترین عامل تکنولوژیکی است. عوامل سازمانی با میانگین ۳/۳۳ در رتبه دوم اهمیت قرار گرفت و از آن میان، وجود خط مشی مدون و مصوب مهمترین عامل سازمانی شناخته شد. عوامل انسانی با میانگین ۳/۰۱ و عوامل اقتصادی با میانگین ۲/۷۴ به ترتیب سومین و چهارمین عوامل مؤثر بر امانت بین کتابخانه ای بودند. در این پژوهش هر چند که عوامل تکنولوژیکی و پس از آن عوامل سازمانی به عنوان مهمترین عوامل مؤثر بر امانت بین کتابخانه ای در دانشگاههای علوم پزشکی کشور شناخته شدند، ولی نباید از تاثیر دو عامل اخیر بر اجرای نظام امانت بین کتابخانه ای غافل شد زیرا امانت بین کتابخانه ای یک سیستم چند عاملی بوده و موفقیت آن مرهون توجه و بکارگیری همه عوامل مؤثر اعم از انسانی، اقتصادی، تکنولوژیکی و سازمانی است.

کلید واژه ها:

امانت بین کتابخانه ای، ایران، دانشگاههای علوم پزشکی، مدیران کتابخانه ها، عوامل مؤثر